

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Vahendus>Vahendus ELi liikmesriikides

Vahendus ELi liikmesriikides

Tšehhi

Miks mitte lahendada oma vaidlusi kohtusse mineku asemel lepituse abil? Lepitus on üks vaidluste kohtuvälise lahendamise võimalustest, mille käigus lepitaja aitab vaidluse pooltel kokkuleppele jõuda. Lepituse eeliseks on sellisest vaidluse lahendamise vormist tulenev aja kokkuhoid (võrreldes pikaleveniva kohtuasjaga) ja sageli ka raha kokkuhoid (võrreldes kohtuasja kuludega).

Kellega ühendust võtta?

Tšehhi Vabariigi kriminaalhooldus- ja lepitusteenistus (*Probační a mediační služba ČR*) on keskne asutus, mis vastutab lepituse eest kuriteo toimepanija ja ohvri vahel kriminaalasjades. Teenistuse tegevuse eest vastutab **Tšehhi Vabariigi justiitsministeerium**.

Tsiviiliasjade korral võib pöörduda sellise lepitaja poole, kes pakub vastavat teenust. Tšehhi Vabariigis tegutsevate lepitajate kontaktandmed leiab eri veebisaitidelt, otsides sõna „mediace“ (lepitus) järgi.

Lepitajate loetelu leiab näiteks Tšehhi Lepitajate Liidu, Tšehhi Advokatuuri ning Tšehhi Vabariigi Vahekohtu- ja Lepitusmenetluste Liidu veebisaidilt.

Piirkondlike kohtute tööpiirkonnas tegutseva Tšehhi Vabariigi kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse kontaktandmed leiab teenistuse veebisaidilt.

Justiitsministeeriumi hallatava loeteluga lepitajatest, kes on registreeritud vastavalt lepitusseadusele nr 202/2012, saab tutvuda [siin](#).

Lepituse vallas tegutseb hulk valitsusväliseid organisatsioone ja üksusi.

Millises valdkonnas on lepitus lubatud ja/või kõige tavalisem?

Lepitust on lubatud kasutada kõigis õigusvaldkondades, välja arvatud juhul, kui see on õigusaktidega välistatud. Tavaliselt kasutatakse seda **perekonnaõiguse, äriõiguse ja kriminaalõiguse** valdkonnas. Tsiviilmenetluse seadustiku kohaselt võib asja menetlev kohtunik, kui ta peab seda mõistlikuks ja vajalikuks, määrata menetlusosalistele esialgse kolmetunnise kohtumise lepitajaga. Sellisel juhul võidakse menetlus kuni kolmeks kuuks peatada.

Kas tuleb järgida erieeskirju?

Jah, lepitust reguleeritakse lepitusseadusega nr 202/2012 ja kriminaalmenetluse korral Tšehhi Vabariigi kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse seadusega nr 257/2000.

Teave ja koolitus

Registrisse kantud lepitaja peab kooskõlas lepitusseadusega nr 202/2012 olema sooritanud kutseeksami justiitsministeeriumi kokku kutsutud komisjoni ees.

Tšehhi Vabariigi kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse seaduse nr 257/2000 kohaselt kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse juures tegutsev lepitaja peab olema sooritanud kvalifikatsioonieksami.

Kriminaalõigussüsteemis tegutsevate lepitajate koolitamise eest vastutab kriminaalhooldus- ja lepitusteenistus, kriminaalmenetlusevälise lepitusteenuse valdkonnas pakuvad koolitust arvukad üksused ja haridusasutused.

Kui suured on lepituse kulud?

Kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse pakutav lepitus on tasuta või hüvitab selle kulud riik.

Kui kohus peatab tsiviilasja menetlemise ja määrab pooltele esialgse kohtumise lepitajaga, tasutakse lepitusteenuse esimese kolme tunni eest rakendusaktides kehtestatud määra alusel (400 Tšehhi krooni iga alanud tunni eest) ja see kulu jagatakse poolte vahel võrdselt (kui pooled on kohtukulude tasumisest vabastatud, tasub lepituse kulud riik). Kui lepituseks kulub rohkem kui kolm tundi, tasuvad pooled ülejäänud kulud võrdselt kuni lepitaja ja lepitusmenetluse poolte (kohtumenetluse osaliste) vahel kokkulepitud **summani**.

Kas lepituse teel saavutatud kokkulepet saab täitmisele pöörata?

Direktiiv 2008/52/EÜ võimaldab vaidluse pooltel taotleda, et lepituse tulemusena saavutatud kirjalik kokkulepe pöörataks täitmisele. Tsiviiliasjas lepitusmenetluse poolte saavutatud kokkuleppe võib esitada kohtule kinnitamiseks edasise menetluse käigus. Kriminaalhooldus- ja lepitusteenistuse poolt kriminaalmenetluses osutatud lepituse tulemusi võib arvesse võtta nii riiklik süüdistaja kui ka kohus konkreetses asjas otsuse tegemisel.

Viimati uuendatud: 14/01/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.